

ÖZET

Astımın tedavisinde ve izleminde atopi önemlidir. Atopinin ve hastalığın ortaya çıkmasında özellikle içortam alerjenleri önemli bir yer tutar. Bu çalışmada astımlı hastalarda atopi sıklığını ve eviçinde ev tozunda akar alerjen yoğunluğunu saptamak ve bunların ev özellikleriyle ilişkisini incelemek amaçlandı.

Mart 2007-haziran 2007 tarihlerinde göğüs hastalıkları polikliniğimize başvuran stabil astımlı 98 hasta değerlendirildi. Hastaların eviçi özellikleri ve mevcut semptomları anketle sorgulandı. Alerji varlığı, sık rastlanan aeroalerjene karşı cilt testi uygulanarak saptandı. Evden standart yöntemle toplanan toz örnekleri akar varlığı açısından mikroskopik olarak incelenmiştir. Ayrıca Mite Grup 2 alerjen düzeyleri ELISA yöntemiyle kantitatif olarak değerlendirildi.

Atopi varlığı ortaya konulan %54.1 olgunun %69.9'unda *Dermatophagoides farinae* ve %62.2'sinde *Dermatophagoides pteronyssinus* duyarlılığı saptandı. Olguların 57'sinde (%58.2) mikroskopik yöntemle ev tozu akarı saptandı. 53'ünde (%54.1) ise ev tozu örneklerinde saptanabilir düzeyde mite grup 2 (Der p 2 ve Der f 2) alerjeni tespit edildi. Çalışmamızda mite grup 2 alerjen düzeyi için en düşük ölçülebilir limit değer 0.125 ng/ml olup yöntemimizin tespit edebildiği en yüksek alerjen düzeyi 35.00 ng/ml'di. Saptanabilir düzeyde mite grup 2 alerjeni olan evlerde yaşayanlarda son bir yılda astım atağı geçirme ve son bir yılda uykudan nefes darlığı atağı ile uyanma semptomu daha fazlaydı ($p<0.05$). Köyde yaşama, evde küf bulunması, evin rutubetli olması, evde ısınma aracı olarak soba kullanılması, evin güneş görmemesi ve eski bina olması gibi ev özellikleri olanlarda ev tozunda istatistiksel olarak anlamlı ölçüde yüksek oranda mite grup 2 saptandı. Bahsedilen bu değişkenler lojistik regresyon modelinde değerlendirildiğinde ev tozunda mite grup 2 saptanmasında sadece evde yaşayan kişi sayısının 3 veya 3'den fazla olması etkili faktör olarak saptandı ($p=0.005$; OR:0.144).

Bu çalışma ile Aydın'da yaşayan astımlı hastaların ev tozunda akar alerjen düzeyi kantitatif olarak ölçülmüş ve saptanan akar alerjen düzeylerinin astım semptomları ve ev koşullarıyla ilişkisi irdelenmiştir. Kantitatif ELISA yöntemi ile olguların yarısından fazlasında ev tozu örneğinde akar alerjeni tespit edildi. Astım tedavi planının bir parçası olarak hastalarımızda ev içi ortam değerlendirmesi bölgemizde ilk defa yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: astım, atopi, evtozu akar alerjenleri, ELISA